

El xinxa de la colza. *Nysius ericae*

juny 25, 2020 |

Nysius ericae (Schilling, 1829) es un insecte conegut com a xinxa gris es troba a Catalunya, Ibèria i Europa. Es descriu entomològicament a Espanya a l'any 1948.

És tracta d'un hemípter. (del grec hemii, "meitat" i pteron, "ala"). El seu nom al·ludeix al fet que una part de l'ordre té les ales anteriors dividides en una meitat basal dura i una meitat distal membranosa. L'ordre compren unes 85.000 espècies amb insectes tan coneguts com les xinxes, els pugons o les cigales. Es caracteritzen per tenir un aparell bucal xuclador que en aquest cas l'utilitza per succionar saba.

Té un cos ovalat, allargat i de coloració gris. És un insecte petit d'uns 4mm de llarg i 1,5 mm d'ample. Passa l'hivern en forma d'ou o larva i a primavera arriba al estadi adult. Pot tenir fins a 5 generacions de cicle curt en un any.

S'alimenta d'una gran varietat d'espècies vegetals, entre elles la colza. La colza (*Brassica napus*) és una planta amb flor de la família Brassicaceae. És una varietat de nap que es conrea per les seves llavors. De les llavors se n'extreu oli. Com a subproducte s'obté tortó ric en proteïna dedicat a l'alimentació animal. L'oli pot ser destinat a combustible (biodièsel). És una planta molt mel·lífera. Durant aquesta època dona la tonalitat groga als camps gironins, instants captats per pintors de reconegut renom com en Lluís Roura.

Quan les plantes on habita s'assequen, o són dallades, realitzen una migració. Normalment coincideix en que la majoria d'individus es troben en fase juvenil sense ales i ho fan desplaçant-se pel sòl. Les formes adultes segueixen a les joves sense llençar-se a volar. El fet de que es un insecte gregari fa que puguin aparèixer poblacions elevades de manera sobtada. Les condicions que provoquen aquestes explosions demogràfiques solen ser climatològiques. Èpoques d'altres temperatures i de sequera són favorables per la deshidratació de plantes hoste i alhora per al creixement exponencial de la població que pot arribar a proporcions molt importants.

Si durant la migració troben plantes hoste turgents es queden en elles per tal d'alimentar-se i finalitzar el cicle. Si no es així es va desplaçant fins arribar a zones urbanes d'on solen

desaparèixer als pocs dies per falta d'aliment.

Aquest últims anys s'estan donant condicions climàtiques en que el mes de juliol és molt sec en quan a precipitació i amb la irrupció de fortes onades de calor. Per aquest motiu es possible que el Canvi Climàtic pugui influir en un futur e un augment de la incidència d'aquesta plaga.

Danys:

No representa cap risc per als cultius ni per les persones. Només certa alarma per la aparició sobtada de poblacions elevades de l'insecte.

Mesures de control:

Recomanacions:

• Zona rural:

1. Evitar sembrar colza confrontant amb nuclis urbans.
2. Deixar al voltant del camp plantes hoste per tal que aturin la migració a la zona urbana.
3. **Després de la sega de la colza passar els discos, cultivador o similar, per enterrar la palla de la colza eliminant la plaga,** realitzant un treball superficial al sòl. **Aquesta mesura preventiva s'ha demostrat molt eficaç i és clau per al control de la plaga.** Qui, pel tipus d'ajuts que demana en la seva explotació, hagi de complir la condicionalitat es recorda que de manera genèrica i per evitar l'erosió del sol no pot treballar amb volteig (llaurar) entre la collita i l'1 de setembre, excepte per a realitzar cultius secundaris.
4. En casos excepcionals, en que les mesures preventives anteriors no hagin funcionat, realitzar un tractament perimetral del camp.

• Zona urbana:

1. La millor opció és prevenir l'entrada als **habitatges** (instal·lar teles mosquiteres, tapar forats i esquerdes...). Si han entrat dins els habitatges per reduir la seva presència cal aspirar-los i submergir-los amb aigua i sabó o aplicar una mescla d'aigua i sabó amb un polvoritzador manual sobre la plaga.
2. En cas que hi hagi poblacions molt altes i es decideixi optar per fer tractaments fitosanitaris en zones agrícoles i/o urbanes, es recorda que cal que ho facin aplicadors o empreses de tractaments degudament autoritzades i amb productes

fitosanitaris registrats per l'àmbit corresponent.

3. Evitar els tractaments amb fitosanitaris i/o biocides perquè potencialment poden afectar al Medi Ambient i la salut humana.
4. Prendre mesures generalistes per revertir el Canvi Climàtic.

JORDI MATEU

Servei de Sanitat Vegetal